

Poznań, dnia 21 października 2021 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-I.4131.1.521.2021.26

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372)

orzekam

nieważność uchwały nr XXXII/217/2021 Rady Gminy Godziesze Wielkie z 23 września 2021 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków” – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 23 września 2021 r. Rada Gminy Godziesze Wielkie podjęła uchwałę nr XXXII/217/2021 w sprawie przyjęcia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Godziesze Wielkie.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 23 września 2021 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Poprzez działanie na podstawie i w granicach prawa w zakresie podejmowania uchwał przez organy jednostek samorządu terytorialnego rozumieć należy działanie zgodne z przepisami regulującymi podstawy prawne podejmowania uchwał; przepisami prawa ustrojowego; przepisami prawa materialnego oraz zgodne z przepisami regulującymi procedurę podejmowania uchwał (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 21 stycznia 2009 r., sygn. akt III SA/Łd 564/08, CBOSA).

Stosownie do art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028, zwana dalej „ustawą” rada gminy, na podstawie projektów regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

opracowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, przygotowuje projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz przekazuje go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu, zawiadamiając o tym przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. Organ regulacyjny opiniuje projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków w zakresie zgodności z przepisami ustawy i wydaje, w drodze postanowienia, na które służy zażalenie, opinię nie później niż w terminie miesiąca od dnia doręczenia tego projektu (art. 19 ust. 2 u.z.w.o.ś.). Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, będący aktem prawa miejscowego, uchwała rada gminy (art. 19 ust. 3 i 4 u.z.w.o.ś.). W myśl art. 19 ust. 5 u.z.w.o.ś. regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków określa prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym:

- 1) minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 2) warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług;
- 3) sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach;
- 4) warunki przyłączenia do sieci;
- 5) warunki techniczne określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych;
- 6) sposób dokonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odbioru wykonanego przyłącza;
- 7) sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków;
- 8) standardy obsługi odbiorców usług, w tym sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków;
- 9) warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowe wyliczenie ma charakter wyczerpujący i winno być interpretowane ściśle. Norma powyższa nie zawiera bowiem upoważnienia do stanowienia aktu prawa miejscowego regulującego zagadnienia inne niż wymienione w tym przepisie, ani do podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę. Naruszenie powyższych wymogów będzie, co do zasady, skutkowało nieważnością wadliwego przepisu. Tego rodzaju wady legislacyjne są bowiem traktowane w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych jako przypadki istotnego naruszenia prawa (por. wyrok NSA z dnia 30 grudnia 2009 r., II OSK 1077/09, CBOSA).

W § 3 ust. 3 uchwały nr XXXII/217/2021 w sprawie przyjęcia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, zwanej „uchwałą”, Rada Gminy Godziesze Wielkie postanowiła, iż „3. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne uprawnione jest do wprowadzenia ograniczeń w sposobie korzystania z wody przez odbiorców usług w sytuacji niedoboru spowodowanego wyjątkowymi warunkami atmosferycznymi, w szczególności suszą lub wystąpieniem katastrofy naturalnej lub awarii technicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie

kłęski żywiłowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897). Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne informuje odbiorców usług o wprowadzonym ograniczeniu w sposób zwyczajowo przyjęty”.

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja nie mieści się jednak w granicach upoważnienia zawartego w art. 19 ust. 5 u.z.w.o.ś., a ponadto w sposób nieuprawniony wkracza w materię uregulowaną ustawowo. Mocą art. 5 ust. 1 u.z.w.o.ś. ustawodawca nałożył na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne obowiązek zapewnienia zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny, a także zapewnienia należytej jakości dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków. Ustawowo określone zostały również przesłanki odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego. Zgodnie z art. 8 ust. 1 u.z.w.o.ś. przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne, jeżeli: 1) przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa; 2) odbiorca usług nie uiszczył należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty; 3) jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego; 4) został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych. Ustawodawca nie upoważnił więc rady gminy do rozszerzenia katalogu podstaw odcięcia lub ograniczenia dostaw wody lub odprowadzania ścieków wskazanego w art. 8 ust. 1 u.z.w.o.ś. (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 17 grudnia 2020 r., sygn. akt II SA/Łd 272/20, CBOSA).

W tym miejscu przytoczyć należy orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 lipca 2020 r., sygn. akt II OSK 536/20 „czym innym jest zdefiniowanie okoliczności, których zaistnienie umożliwia ograniczenie lub wstrzymanie świadczonych usług, a czym innym, do czego był zobowiązany organ stanowiący, określenie postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków. Rację ma zatem skarżący, że zamiast określić w Regulaminie sposób postępowania na wypadek niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków, wskazano na określone sytuacje w przypadku których zaistnienia przedsiębiorstwo ma prawo ograniczyć lub wstrzymać świadczenie usług. Do regulowania zaś tej kwestii w ramach prawa miejscowego nie upoważniał zapis art. 19 ust. 5 pkt 7 ustawy. Natomiast w Regulaminie winny być określone obowiązki przedsiębiorstwa informowania odbiorców w konkretnych przypadkach wstrzymania lub ograniczenia świadczenia usług przez przedsiębiorstwo, w przypadku niemożności wywiązania się z realizacji tych usług (...)”.

Ponadto analiza § 22 i § 23 uchwały nie pozostawia żadnych wątpliwości, że lokalny prawodawca nie wprowadził żadnych uregulowań, które określałyby sposoby postępowania przedsiębiorstwa w razie niedotrzymania odpowiednich parametrów odprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków. Treść regulaminu zawiera niepełne, a zatem wadliwe uregulowanie

wskazanej materii. Regulacje zawarte w omawianym przepisie dotyczą bowiem wyłącznie sposobu postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości dostarczania wody, natomiast nie określają w żaden sposób postępowania w przypadku niedotrzymania odpowiednich parametrów odprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków, co prowadzi do wniosku, że rada gminy nie wypełniła obowiązku wynikającego z art. 19 ust. 5 pkt 7 ustawy. Chociaż jak wynika z tytułu rozdziału VIII, powinny się w nim znaleźć także zasady dotyczące niedotrzymania odpowiednich parametrów odprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków. Takich zaś zasad nie sposób się doszukać w przepisach tego rozdziału. Powyższe stanowi istotne naruszenie prawa (por. wyrok WSA z 10 listopada 2020 r., sygn. akt III SA/Gg 649/20, CBOSA).

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Michał Zieliński

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rady Gminy Godziesze Wielkie

Wójt Gminy Godziesze Wielkie